

Autonomie „události“ / Heteronomie „události“ / Událost – „autonomie“

Autonomie každé („reálné“) události je značně omezená, ale nikdy není nulová. Ale zároveň platí, že pro žádnou událost neplatí heteronomie absolutně a totálně. – Přitom ovšem je třeba náležitě objasnit, co máme na mysli, když mluvíme o jakési „zákonnosti“ či „zákonitosti“, což naznačuje řecký termín NOMOS. Každá (pravá, tj. vnitřně v jediný celek integrovaná) událost se nepochybně musí spravovat jistými pravidly či normami, už jen proto, aby udržela svou („tekutou“) totožnost a aby neztratila svou integritu, svou vnitřní sjednocenost. (A něco z těchto „norem“ platí jak v obecnosti, tj. pro každou událost bez výjimky, tak na konkrétnějších rovinách, tj. pokud se týče konkrétního typu události, neboť každý typ vyžaduje také dodržování specifických pravidel). Tyto normy si v jistém smyslu každá událost dává jakoby sama, prostě jen v důsledku toho, že se začala určitým způsobem dít; v němčině se původem řecké slovo „autonomie“ překládá jako „Selbst-Gesetzgebung“.

Pochopitelně má tento způsob vyjádření nemalé vady, ale to nyní nechme zatím stranou. Musí nám totiž být zřejmé, že už to, že tato událost hned při svém počátku má jistý charakter, k němuž se sama nemohla volně („svobodně“) rozhodnout, svědčí pro nepochybnost jakési intervence odjinud, tedy o spolupůsobení jakési heteronomie, a to od samého počátku. Na druhé straně se žádná heteronomie nemůže uplatnit tam, kde žádná událost nezačíná. Událost, která ještě nezačala „být“, která ještě nestartovala, nemůže být podrobena žádné „heteronomii“, přicházející zvenčí. Z toho vyplývá, že musíme počítat také s jakousi heteronomií, přicházející „zevnitř“ – ovšem nikoli z nitra události samé, protože ta ještě nepočala „být“, aby vůbec nějaké „nitro“ mohla mít. Už jen z tohoto důvodu je – jako i leckdy jindy a z jiných důvodů – třeba brát to slovo „zevnitř“ a „nitro“ poněkud volněji a ne zcela doslovně: snad bude lépe přejít k jinému pojmenování, totiž „nepředmětnu“. A tak se dostáváme k závěru, jemuž se nelze vyhnout: také „nepředmětno“, tj. „svět ryzích nepředmětností“, je doménou jakýchsi pravidel a norem, dalo by se snad s jistou licencí také mluvit o „zákonech“ či „zákonitostech“ (ovšemže nepředmětných).

(Písek, 060819-3.)